

Číslo
60

ŠMIDINGEROVA KNIHOVNA STRAKONICE
ODDĚLENÍ PRO DĚTI

ČASOPIS PRO DĚTI I JEJICH RODIČE

Z OBSAHU ČÍSLA:

Kamarád vás vítá

Anketa: Příhody s rodiči

Prázdniny u babičky

Z činnosti knihovny

Kuchařské okénko: Indiánská kuchyně

Malý vynálezce

Angličtina

Test Jak vycházíte s rodiči?

Josef Lada

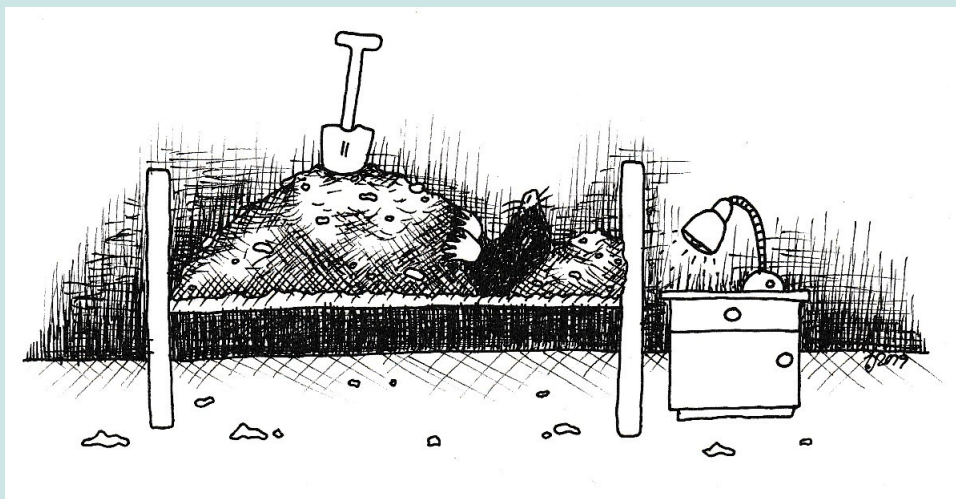
Co dělala zvířátka v zimě?

Komiks

Kamarád vás vítá

Pohádka o krtkovi

Pravil krtek: „Prosím vás,
na jaře mě vzbudte včas!“

A potom se přikryl hlínou,
spal v ní jako pod peřinou.

Přešla zima, roztál sníh,
krtek třikrát mocně kých.

Vyhrabal se z hlíny ven,
na svět kouká s podivem.

„To je křiku! To je ptáčků!
To je světla! Jemináčku!“

Vklouzl zpátky do hlíny
zbyly jenom krtiny.

Michal Černík:
Pohádkové chvíle dětem do postýlky

Anketa

1. Napiš nám nějakou příhodu, veselou nebo smutnou, kterou jsi zažil/a s maminkou, tatínkem nebo oběma dohromady.

Jednou se nám s mamkou stala opravdu vtipná příhoda. Náš souseď, voják, měl kočku a ta hrozně moc mňoukala, protože byl souseď pryč. A mamka si myslela, že má hlad, a proto zavolala vojákům, aby jí předali souseda. Souseď mamce pověděl, že za chvíli přijede. Nakonec to dopadlo dobře, akorát chudákovi souseďovi jsme udělali pěknou ostudu.

Eliška, 15 let

Když nám přivezli nového psa Alíka a společně jsme ho ochočovali.

Filip, 13 let

Smutná: Jeli jsme na dovolenou a mezi tím, co jsme tam jeli a byli, tak nám někdo přotrávil psa.

Petr, 13 let

Když jsme byli s rodiči na výletě na Vydře, skákali jsme po kamenech a mamince uklouzla noha a spadla na zadek do vody. Upadla tak nešťastně, že jí spadly sluneční brýle a uplavaly jí.

Josef, 9 let

S tatínkem jsem jela na výlov do Putimi. Lovili jsme ryby. Chytila jsem úhoře, ale on mi utekl. Pak jsme si dali kapří hranolky.

Barbora, 11 let

Je toho hodně, ale s mamkou je pěkné každé úterý, protože máme čas jenom pro sebe. A s tatškou je zábavné například grilování.

Nejsmutnější zážitek byl ten, kdy se tatka s mamkou rozvedli.

Kristýna, 12 let

Když nám na Mikuláše umřel pejsek a já jsem ještě 4 roky potom na Mikuláše brečela a Mikuláš si myslel, že se bojím čerta.

Eliška, 11 let

Byli jsme u moře a viděli jsme želvičky. Mamku spláchla vlna.

Justa, 7 let

Smutná příhoda se mi stala před pár lety, když jsem sotva chodila. Hrála jsem si se ségrou a upadla na roh židle a rozsekla si hlavu. Tekla mi krev a doteď mám jizvu.

Eliška, 7 let

Nejveselejší příhoda byla, když se narodil brácha.

Eliška, 12 let

Byli jsme na chatě, kde bylo hodně much. Tatka nám přišel na pomoc a dostal přezdítku lovec Pampalini a trvalo to dlouhou dobu a docela byla sranda to sledovat.

Elena, 12 let

2. Vzpomeneš si na nějaký svůj prázdninový pobyt u babičky a dědečka a co báječného jsi s nimi prožil/a?

Jednou o letních prázdninách jsme s babičkou, dědou, bráchou a bratrancem jeli na kolech po Lipně. Jeli jsme okolo splavného kanálu, kudy vedla cyklostezka. Děda si povídal s kamarádem, nedával pozor a spadl do kanálu. Naštěstí se nic vážného nestalo, jen si trochu rozsekl hlavu, kterou mu na pohotovosti zavázali. Pro nás všechny to bylo veliké poučení – nosit helmu.

Eliška, 15 let

Když máma a táta jeli na dovolenou, tak jsem byl doma sám a to se mi moc líbí, protože si můžu dělat, co chci.

Petr, 13 let

S dědou jsem se koukal na moji první detektivku.

Mikuláš, 12 let

Asi před dvěma lety jsme byli u babičky na Moravě a jeli jsme do zoologické zahrady, jenže babička neměla navigaci, tak jsme museli jet podle značek a to už byla sranda! V ZOO bylo zavřeno, tak nám babička vymyslela úplně jiný, ale mnohem lepší program.

Další den jsem vyráběla pro babičku vizitky na její školní sraz, a protože chodila na průmyslovku, tak jsem tam malovala například prasata a traktory – to způsobilo, že jsme se s babičkou smály ještě celé odpoledne!

Kristýna, 12 let

Šli jsme s babičkou na houby a našli jsme jich tolik, že se nám nevešly do košíků.

Barbora, 11 let

Přespávala jsem u babičky a líbilo se mi, že jsem u ní byla celý den.

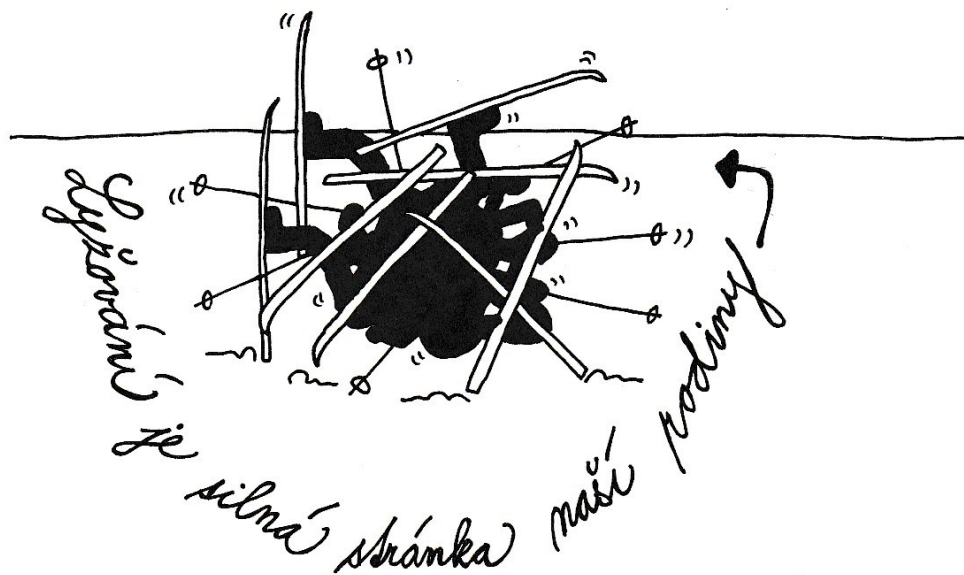
Justa, 7 let

Když jsme jednou byli u babičky a dědečka, tak jsme se spolu se sestřenicemi rozhodli, že se naučíme běžkovat. Děda je zkušený běžkař, proto se stal naším učitelem. Zanedlouho jsme se i my naučili běžkovat, ale dělaly nám trochu problémy zatáčky. Takže jsme všichni čtyři spadli na jednu hromadu. No, prostě hromada srandy. Teď už tenhle sport je ten, který patří k našim silným stránkám.

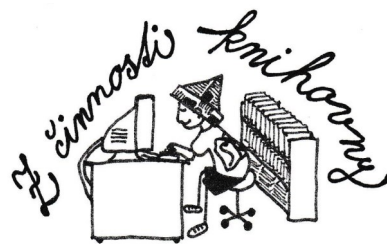
Zuzana, 12 let

Báječné bylo, když jsme šli do lesa a okolo nás běhali divočí.

Eliška, 12 let

Z činnosti knihovny

V roce 2018 kromě tradičních akcí jsme pozvali k nám na oddělení pro děti dva zajímavé pány spisovatele, specialisty na strašidla všeho druhu (my, knihovnice, jsme je také zaujaly).

Pan Zdeněk Zajíček, principál plzeňských strašidel (www.muzeumstrasidel.cz), předvedl žákům prvních tříd ZŠ Povážská strašidelnou show.

Pan Hynek Klimek, odborník na česká a domácí strašidla, k nám přijel ze šumavské obce Javorník a prvňáčkům představil naše domácí strašidla, například Čumidlo.

A strašná strašidla jste u nás mohli potkávat i v Týdnu knihoven. V tomto týdnu jsme se v rámci nového projektu *BOOKSTART - S knížkou do života* poprvé sešli s nejmenšími budoucími čtenáři a jejich maminkami. Budeme se setkávat pravidelně každý první čtvrtek v měsíci.

Připomínáme, že každý čtvrtek máme otevřeno i dopoledne a každý poslední čtvrtek v měsíci máme připravené tvořivé dílničky. Na webu www.knih-st.cz sledujte naše programy.

Z tradičních akcí nabízíme např. Noc s Andersenem, Pasování prvňáčků na čtenáře, soutěž Lovci perel, mikulášskou nadílku a besedy pro mateřské i základní školy.

Pod pokličkou

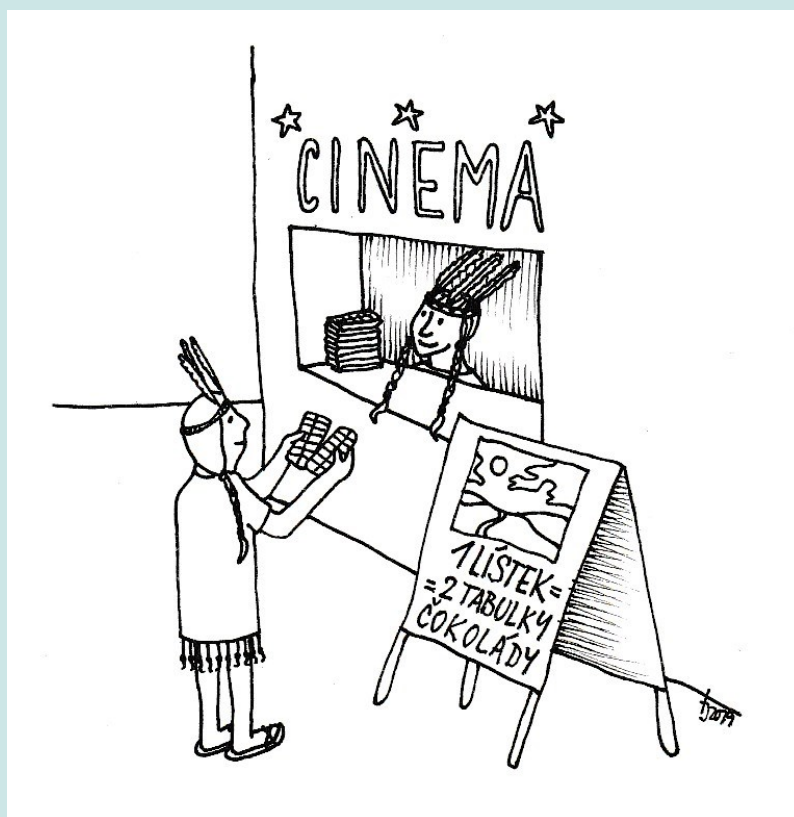
- indiánská kuchyně

Rajčata pocházejí z Ameriky a jíst a pěstovat Evropany ji naučili právě Indiáni.

Čokoláda, to je pokrm bohů, hlavně těch indiánských.

Na pobřeží Mexického zálivu je místo, ve kterém jsou skvělé podmínky pro pěstování kakaovníku, základu každé dobré čokolády. Jako první je pěstoval indiánský kmen Olméků a po nich nastupující Mayové z nich uvařili hořkou tekutinu – kakao, kterou pila jen honore. Kakaovník byl posvátný strom a kakao je svázáno s mnoha rituály. Proto strom kakaovníku o mnoho let později švédský botanik Carl Linné nazval Theobroma Cacao – potravina bohů!

Indiáni kakaové boby využívali jako platidlo, které se používalo ještě před 120 lety! Za 100 bobů jste koupili krocana, velké rajče stálo 1 bob a ryba 3 boby.

Až si v kině dáte **popcorn**, vzpomeňte si, že jej vymysleli indiáni a Evropanům jej při společné hostině nabídli už před 400 lety. Sami indiáni si na extrudované kukuřici pochutnávají už 7 000 let. Praskání při jejich přípravě jim připadalo tak úžasné, že jím doprovázeli i své náboženské obřady a popcornem se dokonce i zdobili. Za svou současnou popularitu vděčí popcorn druhé světové válce, během které se všechen dostupný cukr posílal bojujícím vojákům do Evropy. Na výrobu cukrovinek tak cukr nezbyl a nahradil jej popcorn. Po válce se ukázalo, že chutná i v mírových časech a ke všemu je daleko zdravější.

Recept: Kuře pro indiánskou princeznu Pocahontas

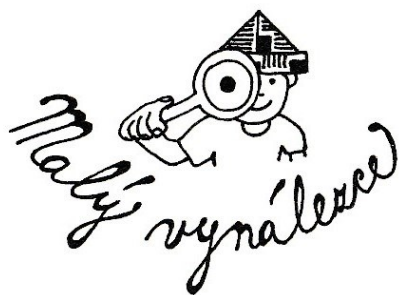
Budete potřebovat:

2 lžíce burských oříšků
10 mandlí
4 sušené meruňky
2 větší rajčata
1 středně velkou kapii
300g kuřecích prsou
2 lžíce oleje
špetku mleté skořice
100 ml pomerančového džusu
4 lžíce vyloupané mražené kukuřice
Lžičku rozpuštěné hořké čokolády

Jak na to:

1. Do mixéru vložte 2 lžíce burských oříšků, 10 mandlí, 4 sušené meruňky, 2 větší rajčata a 1 středně velkou kapii. Všechno rozmixujte na jemnou pastu a nechte chvíli odpočívat.
2. Mezitím připravte maso: 300 g kuřecích prsou lehce poklepejte, nakrájejte na kostky, osolte a zprudka opečte na 2 lžících rozpáleného oleje. Orestované kuře posypte špetkou mleté skořice a podlijte 100 ml pomerančového džusu. Přiveďte k varu a poté přidejte rozmixovanou pastu a 4 lžíce vyloupané mražené kukuřice.
3. Asi tak 10 minut poduste - kuřecí kostky by měly být obalené v pastě, ze které se musí odpařit přebytečná tekutina.
4. Na závěr podle chuti dosolte a přidejte lžičku rozpuštěné hořké čokolády. Důkladně promíchejte a okamžitě podávejte. Dětem indiánské kuře nejvíce chutná s rýží nebo různě upravenými bramborami.

Čerpáno z knihy J. Strýčkové a K. Teslíkové Draci v hrnci co jedly princezny

Magnetické autíčko

Budete potřebovat: hračku – autíčko, 2 magnety, izolepu

Provedení:

Na zadní stranu plastového autíčka přilepíme magnet. Do ruky uchopíme druhý magnet a natočíme ho k autíčku tou stranou, kterou se odpuzuje. Zajímavá hračka je na světě. Když magnet přiblížíme k autíčku, začne autíčko ujíždět pryč.

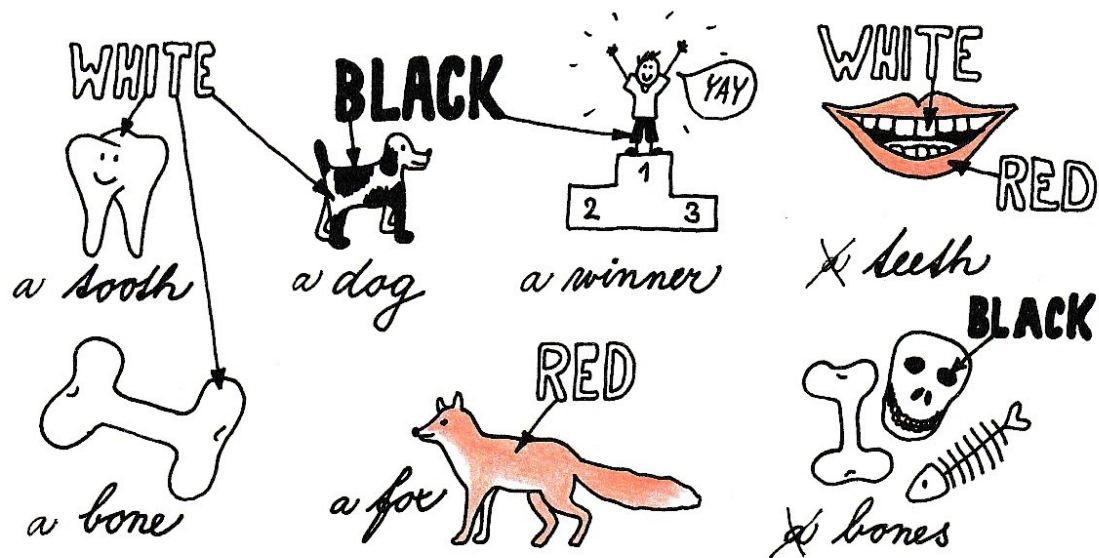
Jak to funguje:

Využíváme známý princip, že se magnety jednou stranou přitahují a druhou odpuzují. Prostě stejné magnetické póly nejdou k sobě.

Čerpáno z knihy Radka Chajdy Fyzika na dvoře

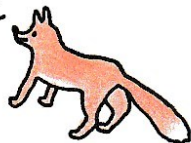
English cool, not at school

THAT'S
MY BONE!

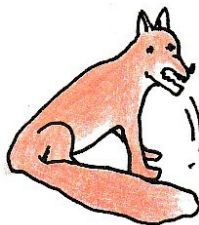
NO, THAT'S
MY BONE!!!

VRGH

I AM THE WINNER!!
HOORAY!!

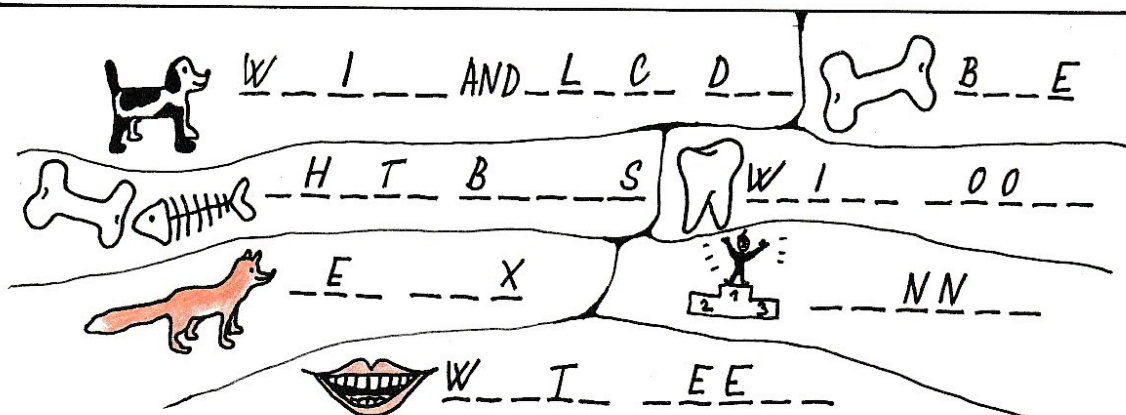

OUCH!!
MY TOOTH!!
OUCH

WHERE
IS MY
TOOTH ???

WHO IS THE
WINNER ???

Tip na výlet

Lomeček u Mrákova na Domažlicku

20 000 mil pod mořem je knížka od J. Verna. Kdo ji zná, ale i ten, kdo ji nezná a chtěl by se cítit podobně jako kapitán Nemo, může se vydat do Lomečku u Mrákova na Domažlicku. Je zde totiž jedinečná podvodní kabina v hloubce 8 metrů pod vodní hladinou. Stačí očistit si boty a sestoupit po žebříku na dno. Je zde pozorovací kabina s osmi skleněnými průzory, odkud můžete pozorovat obrovské kapry a jesetery, ale také třeba i potápěče.

Je zde úplně skvělé koupání. Je možno si zapůjčit staré dřevěné necky a na nich projíždět Lomeček křížem krážem. Cestou je ovšem třeba odrazet útoky sourozenců nebo kamarádů, kteří byli při obsazování plavidla pomalejší.

Když se dostatečně vycachtáte, můžete se vyřádit i na souši. Je zde spousta zajímavých dřevěných sochařských výtvorů, které nejsou pouze na koukání. Někomu může narůst například dřevěná hlava. Pozor na uši při návratu k původnímu stavu! Svést bitvu na dřevěných lávkách několik metrů nad zemí je prostě „bomba“. Ovšem doporučuji při tom umístit rodiče do krásného stylového občerstvení a ukolébat jejich pozornost výbornou chlazenou domácí limonádou. K zahnání hladu je zde česká klasika (klobása + párek v rohlíku), ale výběr nanuků je veliký.

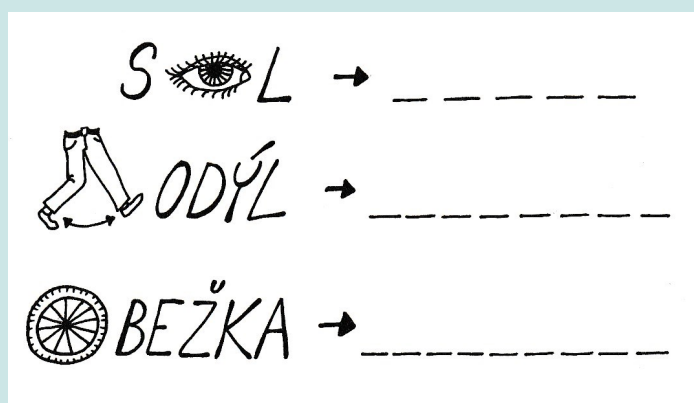
vzdálenost ze Strakonice: 81,1 km – 1:17 h

otevřeno: červenec - srpen: denně 9 - 21, září - červen: čtvrtek - neděle 9 - 17

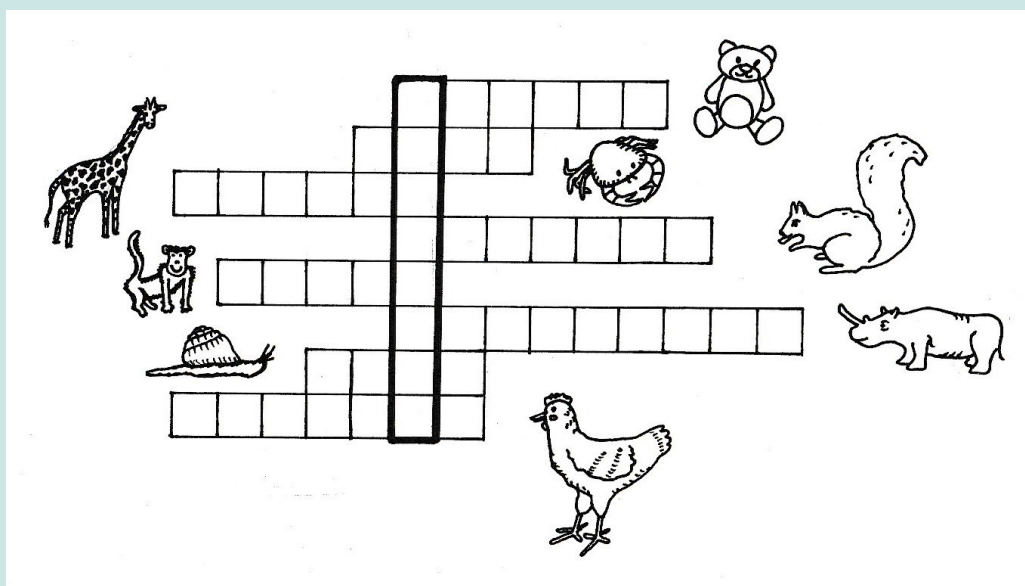
Markéta Knížková

Rébusy

Doplňovačka

Literární okénko - Josef Lada

Zima za starých časů, malý Pepík Lada a jeho první obrázky

Víte, čemu se říká „ladovská zima“? Je to zima moc hezká, plná sněhu, zachumlaných chaloupek, veselých dětí a zvířátek. Zima z doby, kdy se ozdoby na stromeček vyráběly doma, jako sváteční jídlo se připravovaly kroupy s houbami a pozdě v noci celá rodina putovala s lucernou pěšky do kostela, i když to bylo třeba hodně daleko. Takhle to zažil a maloval pan Josef Lada. Začal s tím už jako školáček, před více než sto lety, když ještě bydlel ve vesničce jménem Hrusice.

Měl zimu a Vánoce moc rád, i když zrovna u nich doma byli chudí a nedávali si ani žádné dárky. Malému Pepíkovi se líbilo štědrovečerní vytrubování pana ponocného, rozsvícená okénka domů i hvězdy na tmavém nebi. Když si to chtěl nakreslit, měl jen obyčejnou černou tužku. A tak si pomáhal všelijak. Našel třeba barevnou hlinu nebo rozmočil červený papírek nebo něco začernil sazemi z kamen. Až když byl větší, dostal červenou a modrou pastelku. A ještě později opravdové barvy se štětečkem. Dospěli i děti pro něj schovávali kdejaký papírek a on pro ně vždycky rád namaloval, co si kdo přál.

Někdo se tomu možná divil, že zrovna jemu to tak jde. Pepík totiž neviděl tak dobře jako jiné děti - měl jedno oko zdravé, ale druhé měl umělé, skleněné. Neměl prostoroové vidění a musel si umět domyslet, co je blíž a co je dál. Dobře se v tom ale vycvičil už od malička, protože těžké zranění oka se mu přihodilo jako miminku. Sestra ho houpala v kolébce tak divoce, až vypadl a píchl se o zahnutý obuvnický nůž, odložený na podlaze. Ladovi totiž byli ševcovská rodina, tatínek šil a spravoval boty a ostré nástroje musel mít pořád na dosah ruky. Jestli vám připadá, že jsou krajiny na obrázcích pana Lada tak nějak ploché, placaté, je to asi právě tím, že jejich autor viděl trochu jinak než ostatní.

Když se někdo musí potýkat s překážkami a nemá všechno hned a podle svých představ, bývá často šťastnější než ti, kdo to mají snadné. Pepík z Hrusic si uměl všechno hezké vychutnat. Nevadilo mu dokonce ani to, že bydlel ve vlhkém domě a doslova u nich tekla voda po zdi. Spjoval si ty malé potůčky prstem do větších a kluci z bohatých rodin mu tu zábavu záviděli.

Co měl budoucí malíř a spisovatel zvláště rád, to byla příroda. Pobýval v ní často, když třeba pásal krávy nebo roznášel opravené boty zákazníkům. V knížce „Kronika mého života“ si můžeme přečíst, jak mu krása jeho domoviny vynahrazovala namáhavou práci:

"... Vzpomínám si, jak se mi vždycky těžce vstávalo, někdy jsem div neusnul cestou na pastvu. Vždyť jsem byl ještě dítě a potřeboval spánku jako soli. Ale vůní květin, slunečným teplem a svěžím ranním vzduchem brzy jsem se probрал z únavy a těšil se z ptačího zpěvu..."

Kromě práce užily děti ale také plno zábavy. Stavěla se v křoví bouda na schování před mokrem, přehradil se potok, vyřezávaly se lodičky nebo hrály hry, pekly se pečenky... Knížky pana Lady, které napsal a ilustroval, o tom vyprávějí moc hezky a často i vtipně, proto také je mají velcí i malí rádi ještě po tolika letech.

Alena Hrdličková

Test Jak vycházíte s rodiči?

Je to klidná plavba, nebo ... dobrodružné řádění na divokých vlnách?

Se svými rodiči se hádáte...

- a) málokdy
- b) asi tak třikrát do týdne
- c) nejméně třikrát denně
- d) neustále – je to váš koníček

Když se pohádáte, usmíříte se s nimi ...

- a) ihned
- b) po několika hodinách
- c) po několika dnech, kdy se na sebe jen mračíme
- d) usmířit se s nimi, to má být vtip?

Jít na oběd s rodiči je ...

- a) skvělý způsob, jak strávit volný den
- b) příležitost dobře se nablábnout
- c) hrozná nuda
- d) tragédie, muka, agónie!

Na své rodiče se díváte jako na ...

- a) dva kamarády
- b) dva rodiče
- c) dva starochy
- d) dva lidi, kterým je radno se vyhnout velkým obloukem!

Když se vás vaši zeptají, jestli s nimi nepůjdete ven, jak odpovíte?

- a) „Skvělý! Už se oblékám!“
- b) „Nemůžu, mám strašně moc úkolů.“ (Malá nevinná lež!)
- c) „Děláte si legraci?“
- d) „V žádném případě!“

Co děláte, když se blíží narozeniny jednoho z vašich rodičů?

- a) hodně dlouho dopředu přemýšlím, co jim dát, aby měli opravdu radost
- b) spoléhám se, že mě něco napadne na poslední chvíli
- c) dostávám malé kapesné – tak jaképak dárky!
- d) předstírám, že jsem na ně zapomněl/a

Když máte nějaký problém, co uděláte?

- a) ze všeho nejdřív poprosím o radu rodiče
- b) proberu to s kamarády i s rodiči
- c) nemluvím o tom s rodiči
- d) dělám všechno pro to, aby se rodiče nedozvěděli

Hodnocení

Většina odpovědí a) - klidná plavba

Se svými rodiči vycházíte skvěle! Užíváte si s nimi spoustu legrace a bez problémů se jim svěříte se vším, co vás trápí. Kdykoli jsou nablízku, cítíte se příjemně a máte dobrou náladu. Važte si toho – máte ohromné štěstí! Dřív nebo později čeká ale i vás bouřlivější období, a vzhledem k tomu, že na to nejste zvyklí, může se stát, že to ponese velmi těžce. Přesto se nemusíte trápit – tak krásný vztah přežije i ... zemětřesení.

Většina odpovědí b) - plnou parou vpřed

Kromě občasných drobných konfliktů se svými rodiči vycházíte velmi dobře. Přesto by váš vztah mohl být důvěrnější. Někdy máte pocit, že prostě nemůžete jen tak říct všechno, co máte na srdci. Líbilo by se vám, kdybyste se k sobě chovali spontánněji a kdybyste si vzájemně více důvěřovali. Věnujte svému vztahu s rodiči více času a energie a uvidíte, že se brzy rozjede plnou parou vpřed!

Většina odpovědí c) - plavte o sto šest

Váš vztah s rodiči zabloudil na širém moři. Existují dvě možná vysvětlení: buď jste se před nimi příliš uzavřeli, nebo by vám oni měli dát více volnosti a jít s dobou. Obvykle se jedná o kombinaci těchto variant! Zkuste k nim být méně kritičtí a přestaňte se neustále vzpouzet – když se naučíte občas se přizpůsobit, život bude mnohem jednodušší.

Většina odpovědí d) - záchranné vesty

Díky nekonečným hádkám se vaše rodina ocitla v divoce rozbouřených vodách! Nelítostný víchř a silné přílivové vlny vás hrozí strhnout ke dnu, a proto ihned potřebujete záchrannou vestu! Každý sem tam musí přečkat nějakou tu bouřku, ale tahle sílí víchřice u vás doma přestává být snesitelná! Copak z toho nemáte mořskou nemoc? Snažte se domluvit s rodiči na změně kurzu – koneckonců, jste všichni na jedné lodi! Nebude snadné zachránit vaši potápějící se loď před utonutím... ale za tu námahu to stojí!

Čerpáno z časopisu Witch

Co dělala zvířátka v zimě?

Chtěli byste prospat celou zimu? Víte, že zvířátko, které se jmenuje plch, spí od října až do května? Vůbec neví, jak vypadá sníh. Spí tak tvrdě, že skoro ani nedýchá. Na-dechne se jen jednou za několik minut.

Taková veverka, ta si v zimě také zaleze do vystlaného pelíšku do tepla, ale často od-tud vychází. Má schované zásoby, trochu se z nich nají a potom spí zase dál.

Žáby nebo třeba ještěrky se zahrabou. Některá do země, některá pod něco, co ji ochrání. Dobře je jim na zahrádce, kde pro ně starostliví lidé připravili úkryty. Stačí hromada starých větví a listů. Tam se možná nastěhuje i ježek. V létě potom pomůže s lovem žravých slimáků a zahradníci mají o to větší úrodu.

Kdyby měl ježek křídla jako pták, mohl by na podzim odletět do teplých krajín. Je to ale hodně nebezpečné, stěhovat se tak daleko. Když se zjara vrátí vlaštovky nebo čápi zase k nám, máme z toho všichni radost, že se jim to povedlo.

Někteří ptáčci si dovedou najít jídlo i ve studeném počasí. Kdo má tenký zobáček, vyšťourá hmyz schovaný pod kůrou. A kdo ho má silný, rozlouskne skořápky semen. Najde je pod stromy, a když má štěstí na dobré kamarády mezi dětmi, tak i na krmít-ku.

Ve škole Františka Ladislava Čelakovského jsme si o tom povídali s žáčky z 2.c. Pří-nesli jsme si knížky z knihovny, ukázali jsme si v nich fotky. Každý něco věděl. A tak jsme se rozhodli to napsat a nakreslit a v knihovně potom vystavit pro ostatní. Může-te se na to všechno přijít podívat do Husovy ulice na pobočku Za Parkem.

Majda, Lukáš J., Jakub, Naty, Hanka, Tudor, Kája, Honza a Eva napsali o zvířátkách z přírody. O veverce, medvědovi, myšce, hadovi, sově a lišce. Filip a Lukáš S. si vzpo-mněli na cizokrajné druhy (na lva a pandu). Kuba, Viktorie, Bára, Tereza, Eliáš, De-nis, Vojta a Míša popsali zimní život pejsků a kočiček a Emma nás seznámila s kobyilkou Šarlot.

Jana Rohová, učitelka z 2. C

Alena Hrdličková, knihovnice

Ukázky z výstavy na pobočce knihovny o zimním životě zvířátek

„Veverka v zimě spí. Když se v zimě probudí, zakousne si oříšek.“

Majda

„Medvěd v zimě spí. A když se probudí, může si dát jídlo.“

Honza

„Liška v zimě nespí, protože loví“

Hanka

„Had spí v zimě. Zamotá se dokolečka. Je ukrytý v kmenu stromu.“

Naty

„Sova nespí, ale lítá.“

Eva

„Ježek v zimě spí. Je zahrabaný v listí nebo slámě“

Lukáš J.

„Lev je savec. Lev je divoké zvíře. Má dlouhou hřívu. V zimě nespí.“

Filip

„Kůň v ohradě papá jídlo. Kůň se jmenuje Šarlot. Zima jí nevadí.“

Emma

„Pes se válí na gauči nebo běhá venku a potom se nají.“

Míša

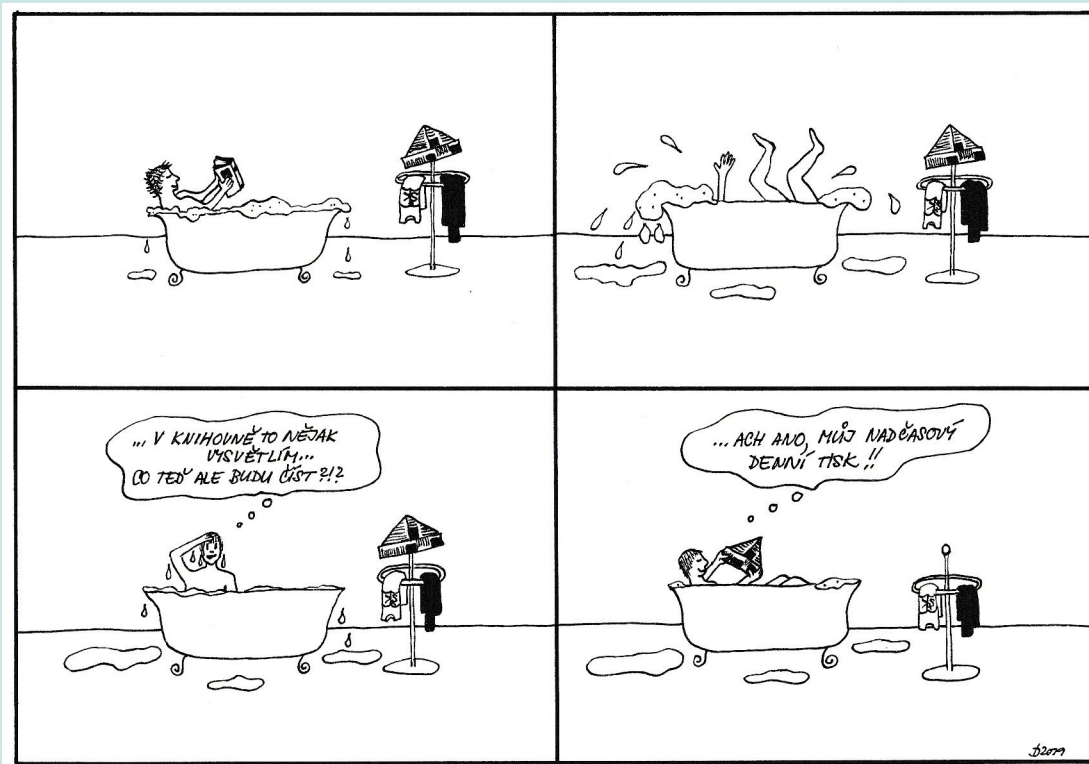
„Kočka je doma a spí. Když se probudí, je aktivní. Zima je za oknem.“

Eliáš

Jeho obrázek:

Autor obrázku: Eliáš

KAMARÁD

Časopis pro děti a jejich rodiče

Číslo 60

Vydává oddělení pro děti Šmídingerovy knihovny Strakonice

Březen 2019

ZDARMA

Sestavily: Blanka Auterská, Marcela Rejková, Alena Hrdličková, Markéta Knížková

Ilustrace a grafika: Ivana Jonová